

[Boligministeren.]

I forhold til obligationsmarkedsudvalgets forslag betyder de her fremsatte forslags længere løbetid for lån bl. a. til dette byggeri, at ydelsen — alt andet lige — stiger mindre, end den ellers ville være steget. Regeringen ønsker imidlertid så vidt muligt helt at undgå, at nyordningen på obligationsmarkedet fører til huslejestigning i den del af nybyggeriet, som har en særlig social forpligtelse. Spørgsmålet om en neutralisering af den reducerede stigning vil derfor blive taget op i forbindelse med forhandlinger, som vil blive ført med Fællesorganisationen af almennyttige danske Boligselskaber om en øget selvfinansiering inden for det almennyttige boligbyggeri. Jeg skal senere omtale disse forhandlinger. I øvrigt vil boligsikringsordningen jo modvirke husleje forhøjelser i de nye flerfamiliehuse for mennesker med almindelige indkomster og forsørgerforpligtelser.

Som det fremgår af økonomiministerens redegørelse, er det hensigten, at *kommunerne* i højere grad, end det nu er tilfældet, fremtidig selv skal finansiere deres byggeri uden for det almindelige realkreditsystem. Spørgsmålet om realkreditlån — specielt særlige realkreditlån — til *sociale og kulturelle institutioner* melder sig i denne forbindelse, idet nyordningen ikke må medføre, at kommunerne lader byggeopgaver, som de rettelig selv bør påtage sig, udføre af selvejende institutioner m. v. for ad denne vej alligevel at opnå realkreditlån. I lovforslagene er der derfor indsat bestemmelser om, at boligministeren kan fastsætte nærmere retningslinjer med henblik på at adskille, hvad der kan betragtes som naturlige kommunale byggeopgaver, og hvad der må betragtes som andet socialt og kulturelt byggeri.

Obligationemarkedsudvalgets betænkning er også inde på spørgsmålet om, hvordan det sikres, at vurderingen af ejendommene sker på en sådan måde, at borgerne har ligestilling med hensyn til mulighederne for at opnå lån. For så vidt angår den endelige afklaring af dette spørgsmål, har jeg fundet det rigtigst at afvente realkreditkommissionens betænkning. Lovforslagene indeholder imidlertid en bestemmelse, der bemyndiger boligministeren til

at fastsætte fælles vurderingprincipper. Disse forslag må tages som udtryk for, at regeringen finder, at der her foreligger et problem, som bør gøres til genstand for nærmere overvejelse, navnlig som følge af de foreslåede skærpede udlånsregler.

Nyordningen gør det nødvendigt, at gennemføre særlige *overgangsbestemmelser*. De tre lovforslag indeholder da også en regel, der sikrer, at lån kan ydes efter de hidtidige bestemmelser, når byggeriet er i gang eller er så langt fremme, at der er søgt om byggetilladelse inden i dag, den 9. december 1969, hvor forslagene fremsættes for folketinget. Der er også andre overgangsbestemmelser, hvorom jeg kan henvise til lovforslagenes tekst og bemærkninger. Hensigten med overgangsbestemmelserne er så vidt muligt at sikre de bygherrer, som har indrettet deres økonomi på grundlag af de nuværende låneforhold og bragt deres byggesager frem til virkeliggørelse. Dette medfører på den anden side, at der ikke kan opnås en hurtig overgang til de nye belåningsregler. Efter udgangen af 1970 er det imidlertid alene de nye lånegrænser og løbetider, der skal være gældende.

Den voldsomme stigning i obligationsudbuddet, som vi har oplevet i de senere år, og som er af et sådant omfang, at den alvorligt truer den samfundsøkonomiske balance, er et symptom på, men ikke selve årsagen til det, statsministeren i sin åbningstale betegnede som fundamentale svagheder i landets økonomi. For så vidt angår boligområdet består den fundamentale svaghed i, at det — på trods af boligforliget i 1966 — ikke er lykkedes at tilvejebringe det, som var målsætningen, nemlig en normalisering af boligmarkedet, så boligens pris kom til at stå i et rimeligt forhold til dens værdi. Det er desuden også meget uretfærdigt, at mennesker skal betale vidt forskellig pris for det samme gode. Der vil formentlig altid være sociale boligproblemer, som samfundet har pligt til at søge løst, fordi nogle er mindre heldige i tilværelsen end andre. Men det karakteristiske ved vor nuværende situation er jo dette, at selv mennesker med normal arbejdsindtægt, sundt helbred og almindelige forsørgerforpligtelser kan blive udsat for et boligproblem. Det er en illusion at tro, at dette problem kan løses, så længe der ikke foreligger en egentlig, ensartet og